

Yerel Seçim Sonrası Gözler YSK'de

31 Mart Pazar günü yapılan seçimlerin ardından İstanbul'daki seçim sonuçlarına itirazlar nedeniyle gözler Yüksek Seçim Kuruluna çevrildi. -

09.04.2019

Yüksek Seçim Kurulu (YSK), dün gece AK Parti'nin İstanbul'da oyların tümünün yeniden sayılması talebini reddetti, sadece 21 ilçedeki 51 sandığın tekrar sayılmasına karar verdi. 51 sandıktaki oyların sayılması ile oy sayım süreci sona erecek.

YSK'nin önünde bugün de yine AK Parti'nin Büyükçekmece ile ilgili itirazı bulunuyor. YSK'nin toplanarak bu itirazı karara bağlaması bekleniyor.

İl seçim kuruluna ve il birleştirme tutanaklarına karşı YSK'ye iki günlük itiraz süreci 8 Nisan'da başlamıştı. Partiler yarına kadar YSK'ye itirazlarını yapabiliyor. YSK'nin iki gün inceleme süresi var. YSK, tüm itirazların incelemesini 11-13 Nisan'da yapacak.

Bu sürenin kullanılmasının ardından ise her seçimde olduğu gibi yine YSK'ye “olağanüstü itiraz”da bulunulabiliyor.

YSK'nin AK Parti temsilcisi Recep Özel de olağanüstü itiraz yöntemini kullanarak bir kez daha YSK'ye gideceklerini açıklamıştı. Buna göre, AK Parti, “olağanüstü itiraz” hakkını kullanarak, “tam kanunsuzluk” gerekçesiyle İstanbul'daki seçiminin yenilenmesini talep edebilecek.

Seçimlerin yenilenmesi kararı verilebilmesi için iddiaların, somut verilerle ortada olması ve bu şekilde oy kullanan seçmen sayısının sonucu etkilemesi gerekiyor.

2014'te ne olmuştu?

YSK, 2014 yerel seçimlerinde, oy kullanma yeterliliği olmayan (kısıtlı) seçmenlerin oy kullanması ve aradaki farkın bu seçmenlerden az olması sebebiyle bazı yerlerde seçimleri iptal etti.

30 Mart 2014'te yapılan seçimler, aralarında Yalova ve Ağrı'nın da olduğu 13 yerde YSK kararıyla yenilendi.

Yüksek Seçim Kuruluna yapılan itirazlar sonucu seçimlerin iptal edildiği Ağrı ve Yalova ile Aydın'ın Buharkent, Bayburt'un Aydıntepe, Bitlis'in Güroymak, Çankırı'nın Şabanözü, Eskişehir'in Mahmudiye, Kastamonu'nun Çatalzeytin, Tokat'ın Yeşilyurt ilçeleri ile Çorum'un Ortaköy ilçesine bağlı Aştavul, Erzincan'ın Tercan ilçesine bağlı Çadirkaya, Niğde'nin merkeze bağlı Bağlama ve Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Eymir beldesinde yeniden seçim yapıldı.

AK Parti yerel seçimlerde, Yalova'da kısıtlılar, askerler ve sandık kurulu üyelerinin seçmen olmadığı halde oy kullandığını öne sürerek YSK'ye itirazda bulunmuştu. İtirazı görüşen YSK, konuyla ilgili ara karar almış, İlçe Seçim Kurulundan, oy kullanma ehliyeti olmadığı halde oy verenlerin tespit edilmesini istemişti. Kurul, ilçe seçim kurulundan gelen bilgiler doğrultusunda, Yalova seçiminin iptaline karar vermişti.

YSK'nin seçimin yenilenmesi kararının gerekçesinde, oy kullanma hakkı bulunmayan seçmenlere oy kullandırıldığıнын somut verilerle ortada olması ve bu şekilde oy kullanan seçmen sayısının sonucu etkilemesi nedeniyle Yalova'da bu yönde karar alındığı belirtilmişti.

Ağrı'da yenilenen seçim

30 Mart 2014'te Ağrı'da ise Barış ve Demokrasi Partisi'nin (BDP) adayı Sırrı Sakık 10 oy farkla seçimi kazandı. Bu karara AK Parti'nin itirazı üzerine, Ağrı İl Seçim Kurulu "usulsüzlük tespit edildiği" gerekçesiyle bazı sandıklarda oy pusulalarının yeniden sayılmasına karar verdi.

Bu kez de BDP itiraz ederek, seçimlerin iptal edilerek tekrarlanmasını istedi. İptal talebi İl Seçim Kurulu tarafından kabul edildi, seçimler 1 Haziran 2014'te yenilendi. Ağrı seçiminin iptalinde, yeniden sayımın sonuçları etkilemesi, yırtık oy torbasının fotoğraflanması da etkili oldu. Yenilenen seçim sonrasında Sırrı Sakık 2 bin 851 oy farkıyla Belediye Başkanı seçildi.

Çankırı'nın Şabanözü ilçesi

AK Parti adayının 4 oy farkla belediye başkanlığını kazandığı Çankırı'nın Şabanözü ilçesinde ise MHP'nin itirazını değerlendiren İl Seçim Kurulu Başkanlığı seçimleri iptal etti. Bu seçimde, MHP tarafından, 9 engelli vatandaşın oylarının bizzat sandık başkanı tarafından kullandığı tespit tutanaklarıyla delillendirilmişti.

Bitlis'in Güroymak ilçesi

BDP adayının 32 oy farkla seçimi kazandığı Güroymak ilçesinde AK Parti'nin itirazını değerlendiren İl Seçim Kurulu Başkanlığı, seçimleri iptal etti. İl Seçim Kurulu, bir sandıkta yurt dışında olan 2 kişinin oy kullandığının belirlendiğini, sonucu etkileyecek şekilde bazı sandıklarda usulsüzlük tespit edilmesini gerekçe göstermişti.

2009 yerel seçimindeki iptaller

YSK, 2009'daki yerel seçimlerin ardından, çeşitli nedenlerle 30 belediye başkanlığı ile 11 beldede belediye meclisi üyeliğine ilişkin seçimlerin yenilenmesine karar verdi.

İptal edilen yerlerden, MHP adayının 392 oy alarak belediye başkanı seçildiği Çankırı'nın Yapraklı ilçesinde, ilçede ikamet etmeyen kişilerin de oy kullandığı gerekçesiyle itirazda bulunuldu. YSK, bu şekilde oy kullanan kişilerin sayısının sonuca etkili olduğu gerekçesiyle seçimlerin iptal edilmesine karar verdi. Yapraklı'da 29 Mart yerel seçimlerinde MHP 392, Saadet Partisi 257, AK Parti 366 oy almıştı.

Kurul, Isparta'nın Şarkikaraağaç ilçesinde de oy kullanma yeterliliği bulunmayan asker kişilerin oy kullandığı ve bu şekilde oy kullanan kişilerin sayısının sonuca etkili olduğu belirlendiği için seçimin iptalini kararlaştırdı.

Yine 2009'da, Şanlıurfa İl Seçim Kurulu Başkanlığı, Birecik ilçesine bağlı Ayran belde belediye başkanlığı ve belediye meclis üyeliği seçimlerinin iptal edilmesi kararını verdi.

Birecik'te, 29 Mart 2009'da yapılan seçimin ardından sandık kurulu üyeleri, “güvenli ortam sağlanamadığı” gerekçesiyle oy verme saatinin sona ermesinin ardından pusulaları okulda saymayıp, adliyeye götürdü. İlçe Seçim Kurulu tarafından yapılan incelemede oyların sayım işleminin tamamlanmadığı belirlendi. Bunun üzerine adliyede yapılan sayımda AK Parti ve CHP'nin adaylarının oyları eşit çıktı. İtirazları görüşen İl Seçim Kurulu, “açık sayım ve döküm ilkelerine aykırılık” tespit ederek, belediye başkanlığı ve belediye meclis üyeliği seçimlerinin iptaline karar verdi.

Bazı ilçelerde, seçilen belediye başkanının mahkumiyet kararı bulunması nedeniyle, bir başka ilçede izne gelen 3 erin, askerliği sürerken oy kullandığı gerekçesiyle seçim iptal edildi.

2004 yerel seçiminde de iptaller oldu

YSK, 2004'te yapılan yerel seçimlerin ardından da 3 ilçe ile 12 beldenin belediye başkanlığı seçimlerinin iptalini kararlaştırdı.

Konya'nın Ilgın, Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ve Çorum'un Uğurludağ ilçelerinde belediye başkanlığı seçimleri iptal edildi.

Yerel seçimlerde, Uğurludağ'da belediye başkanlığı seçimini bir oy farkla DYP adayı kazanmıştı. Kısıtlıların oy kullandığını ileri süren AK Parti, seçimlerin iptali istemiyle YSK'ye başvurmuştu. Yapılan araştırma ve inceleme sonucunda Uğurludağ'da kısıtlı birinin oy kullandığını saptayan YSK, kısıtlıların oy verme yetkisi bulunmadığı ve aradaki oy farkının 1 olmasını da göz önünde bulundurarak, Uğurludağ belediye başkanlığı seçiminin iptaline karar verdi.

Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesi belediye başkanlığı seçimleri de "bazı sandıklarda seçmen sayısından fazla oy pusulası çıkması" ve tutanaklarındaki yanlışlıklar nedeniyle iptal edildi.

Siirt seçimi

YSK, 3 Kasım 2002'de Siirt'te yapılan milletvekili seçimini de iptal etmişti. "Seçim işlemlerindeki eksikliğin seçim sonuçlarına etkili olduğu" sonucuna varan YSK, Siirt'teki seçimin yenilenmesine oy birliğiyle karar verdi.

YSK'nin gerekçeli kararında, bazı sandıklarda, sandık kurulu oluşmadığı gerekçesiyle sandık başı işlemlerinin de yapılmadığı kaydedilerek, şu ifadeler kullanıldı:

"Nedeni ister görevlilerin ihmali ister köyde oluşturulan baskıya dayalı olsun, Doğan Köyü'nde 17, 18 ve 19 No'lu sandıklarda sandık kurullarının fiili teşekkülü sağlanmamış, seçmenin iradesinin sandığa yansıtılmasına imkan verilmemiş, kişilerin en tabii hakkı olan seçme hakkı engellenmiş, seçim işlemi tam kanunsuzlukla sakatlanmıştır. Muteriz parti ile 3'üncü milletvekilliğini kazanan parti arasındaki bu milletvekilliğine ilişkin 111 adet oy farkı nazara alındığında, itirazın kesin surette seçim sonucuna müessir olacağı anlaşılmıştır.

Siirt'te AK Parti 14 bin 677 geçerli oyla bir milletvekilliği çıkarmış, bağımsız aday 11 bin 450 oyla ikinci milletvekilliğini almış, CHP ise 7 bin 449 oyla üçüncü milletvekilini almıştır. Bu durumda AK Parti'nin üçüncü milletvekilliği için artık oyu 7 bin 338 olup, milletvekilliği 111 oy farkla CHP tarafından kazanılmıştır. Oysa ki oy kullanılmayan 3 sandıkta 706 seçmen kayıtlıdır."

Yenileme seçimleri 2 Haziran'da

YSK, 31 Mart 2019 Pazar günü yapılan Mahalli İdareler Genel Seçimleri'nin bazı yerlerde iptal edilmesi halinde, yenileme seçimlerinin 2 Haziran Pazar günü yapılmasına karar verdi.

YSK'nin 29 Mart'ta Resmi Gazete'de yayımlanan kararında, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile

Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetler Seçimi Hakkında Kanun gereği, bir seçim çevresindeki seçimin, seçim işlemleri sebebiyle iptaline karar verildiği takdirde, o seçim çevresinde yeniden seçim yapılacağı, bunun da 2019 yılının haziran ayının ilk pazar günü olması gerektiği belirtildi.

Kararda bu nedenle, “31 Mart 2019 günü seçimi yapılamamış belediye seçimleri, muhtar ve ihtiyar meclisi/heyeti üyeliği seçimleri ile 1 Ocak 2019'dan bu yana oluşan mahalli idare birimlerinden olan köylerin muhtar ve ihtiyar meclisi üyeliği seçimleri”nin 2 Haziran Pazar günü yapılmasının gerektiği kaydedildi.

Kararda, yeniden yapılması gereken seçimlerin, bu seçimin tekrarı ve seçimin devamı niteliğinde olduğu, bu nedenle sadece oy verme işlemlerinin tekrarlanması gerektiği vurgulandı.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA